

Rola czasopisma „Bunjevačke i šokačke novine” w kształtowaniu się normy pisanej wśród Bunjenców w wieku XIX i obecnie

Baczy Bunjenci są mniejszością chorwacką od XVII wieku zamieszkującą północną Serbię. Przybyli oni na te tereny z zachodniej Hercegowiny i Przymorza Makarskiego podczas migracji ludności słowiańskiej uciekającej przed podbojami tureckimi.

Bunjenci, nad którymi posługę duszpasterską w tym czasie sprawowali franciszkanie, pomimo tego iż terytorialnie oddzieleni byli od macierzystego narodu, wciąż pozostawali świadomi swojego wspólnego z Chorwatami pochodzenia i dziedzictwa kulturowego. Odrodzenie narodowe, ze względu na skomplikowaną sytuację polityczną, dociera do nich później, jednak przebieg ma podobny, jak na terenach chorwackich.

Za jego początek wśród Bunjenców uznaje się rok 1870, kiedy to biskup Ivan Antunović rozpoczyna wydawanie czasopisma „Bunjevačke i šokačke novine”, na łamach którego prowadzone były dysputy dotyczące języka, którym należy pisać oraz pisowni, którą należy przyjąć za obowiązującą. Część z autorów była za tym, żeby w piśmie posługiwać się kształtującym się standardowym językiem chorwackim, natomiast druga część opowiadała się za używaniem dialektu, którym Bunjenci posługiwali się na co dzień.

Problemy językowe schyłku XIX wieku powróciły pod koniec wieku XX, gdy część Bunjenców postanowiła odseparować się od narodu chorwackiego i stworzyć swój własny standard językowy. I tym razem w tym procesie ważną rolę odegrało ponownie powołane do życia czasopismo „Bunjevačke novine”, które od tej pory ma wyznaczać normy kształtującego się nowego języka literackiego.

W referacie zestawione zostaną dyskusje kodyfikatorów z XIX wieku oraz tradycja przez nich wypracowana z kształtującym się obecnie językiem baczkich Bunjenców.